

Одлука којом се регулишу различита питања прелазне природе која проистичу из ранијих Одлука високог представника

Користећи се овлашћењима која су дата високом представнику чланом V Анекса 10. (Споразум о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи за тумачење наведеног Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II 1. (д) истог Споразума према којем високи представник “пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналагању рјешења за све проблеме који се појаве у вези са имплементацијом цивилног дијела”;

Позивајући се на став XI 2. Закључака са конференције Савјет за имплементацију мира које се састао у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет поздравио намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи за тумачење Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора да би помогао у изналагању рјешења за проблеме, како је претходно речено, “доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним,” у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са подставом (ц) овог става) и “друге мјере у сврху обезбјеђења имплементације Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Констатујући да је због постојања потребе за свеобухватним системом правила и прописа за сектор емитовања, високи представник 11. јуна 1998. године донио Одлуку о успостављању Независне комисије за медије;

Надаље констатујући да је због пропуста Парламентарне скупштине да усвоји Закон о телекомуникацијама Босне и Херцеговине који је поднио Савјет министара високи представник 11. септембра 1998. године донио Одлуку о доношењу Закона о телекомуникацијама, Службени гласник Босне и Херцеговине 10/99;

Имајући на уму препоруке Савјета за имплементацију мира из Коминикеа од 7. децембра 2000. године, у којем је подржао намјеру високог представника да оснажи свеобухватан приступ области комуникација спајањем надлежности Независне комисије за медије и Регулаторне агенције за телекомуникације;

Подсјећајући на препоруке Савјета за имплементацију мира од 23/24. маја 2000. године, којим се високом представнику повјерава да обезбиједи да се на нивоу државе у веома кратком року успоставе регулаторни механизми за телекомуникације и медије, да ни на једном нивоу власти не дође до двоструке недлежности или сукоба надлежности, и којим се стране упозоравају на потребу да подстичу развој функционалних и демократски одговорних заједничких институција;

Даље подсјећајући да је 2. марта 2001. године високи представник донио Одлуку, Службени гласник Босне и Херцеговине 8/01, Службене новине Федерације Босне и Херцеговине 11/01 и Службени гласник Републике Српске 12/01, о спајању надлежности Независне комисије за медије и Регулаторне агенције за телекомуникације чиме је успостављена Регулаторна агенција за комуникације;

Констатујући да је спајање овлашћења и функција Одбора за имплементацију и генералног директора неопходно последице прелазног периода да би се омогућило Агенцији да убудуће врши своје дужности у потпуно либерализованом окружењу;

Уважавајући да телекомуникације имају веома важну улогу у привредном развоју сваке земље као и да отварање области телекомуникација за конкуренцију представља економску добит и за кориснике услуга и за пословни сектор;

Узимајући у обзир да је Савјет за имплементацију мира у Коминикеу од 1. фебруара 2001. године констатовао да је “потребно појачати динамику економске реформе” због тога што “су приватне инвестиције кључни предуслов за заустављање продубљавања привредне и социјалне кризе у Босни и Херцеговини”;

Констатујући да је привредни развој кључни стратешки циљ међународне заједнице у Босни и

Херцеговини, а подстицање конкурентног окружења за телекомуникације саставни дио тог процеса;

Узимајући у обзир да је Савјет за имплементацију мира у свом Коминикеу од 13. септембра 2001. године, позвао локалне органе власти да предузму “потребне одлучне и конкретне кораке у циљу провођења структуралних економских реформи које су неизоставно потребне за привлачење страних инвестиција”;

Узимајући у обзир да је Савјет за имплементацију мира у свом Коминикеу од 30-31. јула 2002. године поздравио преузимање обавезе да се створи клима која ће бити погодна за приватно предузетништво и остваривање високо квалитетних и приступачних јавних услуга, тиме потврђујући да је најбољи начин за подстицање конкурентног окружења за телекомуникације дјелотворно и ефикасно регулаторно окружење ојачано свеобухватним и јасним правним темељем који доприноси правној сигурности тржишта неопходној за инвестиције и развој;

Подсјећајући да је нацрт Закона о комуникацијама Босне и Херцеговине био у процедури пред Савјетом министара протеклих 18 мјесеци;

Даље констатујући да су у Програму реформи, који је договорен између органа власти Босне и Херцеговине и међународне заједнице у јулу 2002. године, власти изразиле спремност да “донесу и проведу Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине као кључни корак у циљу потпуне либерализације и тржишне конкуренције у сектору телекомуникација”;

Узимајући у обзир да Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине, који представља предуслов за страна улагања и неопходан елемент за регулаторно тијело које ће бити у потпуности функционално и имати неопходна овлашћења, тек треба бити донесен.

С обзиром да имплементација овог закона и његови циљеви захтијевају политички независну Регулаторну агенцију за комуникације која се ослања на изузетну стручност и способност чланова Савјета Агенције и генералног директора, неопходно је стога обезбиједити да чланови Савјета Агенције и генерални директор буду искључиво именовани на основу њиховог интегритета, знања и професионалних вриједности.

Узимајући у обзир и имајући на уму све горе наведено, овим доносим сљедећу одлуку:

ОДЛУКА

1) Којом се регулишу различита питања прелазне природе која проистичу из ранијих Одлука високог представника, како је наведено у претходном тексту; и

2) Којом се доноси Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине.

1 (а) Сви акти, закони, правила, смјернице и одлуке које су донијеле Независна комисија за медије и Регулаторна агенција за телекомуникације остају на снази осим у случају када су замијењене или измијењене и допуњене одлукама које је донијела Регулаторна агенција за комуникације. Поред тога, сви акти, закони, правила, смјернице и одлуке које је донијела Регулаторна агенција за комуникације, како је то утврђено у одлуци високог представника од 2. марта 2001. године, остају на снази осим ако их Агенција не замијени или изврши њихове измјене и допуне.

1 (б) Садашњи чланови Савјета Агенције, које је именовано високи представник, обављају ту функцију до истека мандата када ће Савјет министара, на основу листе кандидата коју је утврдио Савјет Агенције, и Парламентарна скупштина БиХ, у року од шездесет (60) дана након престанка мандата, предложити и именовати нове чланове Савјета Агенције у складу са чланом 39. овог закона.

1 (ц) Вршилац дужности извршног директора, којег је именовано високи представник, наставља обављати ту функцију најкасније до 31. октобра 2003. године до када ће бити именован генерални директор у складу са чланом 40. закона.

1 (д) Мандат садашњих шест (6) чланова Одбора за имплементацију се овом одлуком обнавља до 31. децембра 2004. године. Високи представник ће замијенити члана Одбора за имплементацију у случајевима наведеним у ставовима (1а) до (1г) члана 42. закона.

2) Овим се доноси Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине у тексту који слиједи и који чини саставни дио ове Одлуке.

Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине, који је донесен овом Одлуком, замјењује Закон о телекомуникацијама Босне и Херцеговине (Службени гласник Босне и Херцеговине, број 10/99).

Наведени закон ступа на снагу у складу са чланом 50. али на привременој основи све док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји у прописаном облику, без амандмана и условљавања.

Ова Одлука одмах ступа на снагу и објављује се у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине, Службеном гласнику Републике Српске и Службеном гласнику Дистрикта Брчко.

Сарајево, 21. октобар 2002. године

Педи Ешдаун
Високи представник

ЗАКОН О КОМУНИКАЦИЈАМА

И - УВОД И ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. - Предмет закона

Члан 2. - Дефиниције

Члан 3. - Надлежности институција Босне и Херцеговине у погледу комуникација

Члан 4. - Регулаторни принципи емитовања и телекомуникација

ИИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Члан 5. - Инсталирање и рад

Члан 6. - Додјела привремених мрежних дозвола

ИИИ - ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ

Члан 7. - Пружање телекомуникацијских услуга

Члан 8. - Функционисање и одржавање телекомуникацијских услуга

Члан 9. - Обавезе оператора телекомуникација који пружају говорне телефонске услуге

Члан 10. - Издавање дозвола

Члан 11. - Пренос и измјене дозволе

ИВ - УНИВЕРЗАЛНЕ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ

Члан 12. - Универзалне телекомуникацијске услуге

В - КОНКУРЕНЦИЈА НА ТРЖИШТУ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Члан 13. - Опште одредбе

Члан 14. - Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом

Члан 15. - Отворени приступ мрежи и интерфејси

Члан 16. - Обавеза преговарања

Члан 17. - Минимално пружање изнајмљених линија

Члан 18. - Приступ и међуповезивање јавних телекомуникацијских мрежа

Члан 19. - Обим међуповезивања

Члан 20. - Услови пословања и цијене

Члан 21. - Структурно одвајање и засебно обрачунавање

Члан 22. - Обрачунавање трошкова

ВИ - АДРЕСИРАЊЕ И НУМЕРАЦИЈА

Члан 23. - Дефиниције

Члан 24. - Обим

Члан 25. - Планови нумерације

Члан 26. - Промјене планова нумерације

Члан 27. - Преносивост броја, избор оператора, претходни избор оператора

Члан 28. - Управљање бројевима и додјела бројева

Члан 29. - Коришћење адреса

ВИИ - ОДРЕДБЕ О РАДИО ФРЕКВЕНТНОМ СПЕКТРУ

Члан 30. - Управљање фреквенцијама и План додјеле фреквенција

Члан 31. - План коришћења фреквенција

Члан 32. - Коришћења радио фреквенција

ВИИИ - РАДИО И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКА ТЕРМИНАЛНА ОПРЕМА

Члан 33. – Радио и телекомуникацијска терминална опрема

Члан 34. – Основни захтјеви

Члан 35. – Стављање у рад и право на прикључење

ИЦ - РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ

Члан 36. – Агенција

Члан 37. – Функције агенције

Члан 38. – Процедуре за израду правила Агенције

Члан 39. – Савјет Агенције

Члан 40. – Генерални директор

Члан 41. – Доношење одлука Савјета Агенције

Члан 42. – Смјењивање чланова Савјета Агенције и генералног директора

Члан 43. – Одредбе које се односе на особље Агенције

Члан 44. – Финансијска питања

Ц - ПРОЦЕСНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45. – Притужбе

Члан 46. – Извршне мјере

Члан 47. – Жалбе

ЦИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48. – Континуитет

Члан 49. – Прелазни мандат Одбора за имплементацију

Члан 50. – Ступање на снагу и објављивање

И - УВОД И ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет закона

1. Овим законом регулише се област комуникација у Босни и Херцеговини те успостављање и рад Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине у складу са Уставом Босне и Херцеговине, који предвиђа успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникацијских средстава.
2. Комуникације укључују телекомуникације, радио, емитовање (укључујући кабловску телевизију), и услуге и средства која су с тим у вези.
3. Овај закон се не односи на телекомуникацијску опрему инсталирану и у употреби искључиво за потребе јавне безбједности и одбране и Регулаторне агенције за комуникације. Међутим, фреквенције које та опрема користи, договарају се са Регулаторном агенцијом за комуникације.

Члан 2.

Дефиниције

1. Осим у случају наведеном у ставу 2. овог члана, сви изрази који се користе у овом закону имају значење које им се даје у Општем оквирном споразуму за мир у БиХ, правилима и препорукама Међународне уније за телекомуникације, односно препорукама Конференције европских управа пошта и телекомуникација, према датом тренутку.
2. У смислу овог закона и уређивања сектора комуникација:
  - a) **Приступ** означава стављање на располагање уређаја и/или услуга другом предузећу под утврђеним условима, заснованим на искључивим односно неискључивим правима, у сврху пружања телекомуникацијских услуга;
  - b) **Агенција** означава Регулаторну агенцију за комуникације Босне и Херцеговине;
  - c) **Емитер** означава правно или физичко лице које се бави емитовањем;
  - d) **Емитовање** означава свако одашиљање знакова, сигнала, текста, слике, звука или података од једне до више тачака путем жице, оптичких каблова, радијским или било којим другим електромагнетним путем, намијењених за општи пријем од стране јавности путем пријемника који су подешени за ту сврху;

- e) **Заједничко средство** означава систем који обухвата било који од слиједећих елемената: питања везана за радио фреквенцијски спектар и његово управљање; издавање дозвола свим емитерима; издавање дозвола свим операторима телекомуникација који пружају међународну услугу или било коју услугу од значаја за укупно становништво Босне и Херцеговине; утврђивање и одржавање система накнада за издавање дозвола како за емитовање тако и за телекомуникације; утврђивање техничких стандарда и стандарда који се односе на квалитет; план нумерације; информације потребне за израду или одржавање именика као и било која спецификација, стандард или правило потребно за обезбјеђење међусобне функционалности односно међуповезивања јавних телекомуникацијских мрежа те компатибилности терминалне опреме са јавним телекомуникацијским мрежама;
- f) **Савјет Агенције** означава Савјет Регулаторне агенције за комуникације;
- g) **Савјет министара** означава Савјет министара Босне и Херцеговине;
- h) **База података за именик** означава, у вези са јавном телекомуникацијском мрежом, списак који садржи имена, адресе и телефонске бројеве лица, која се путем те услуге могу контактирати;
- i) **База података за фреквенције** означава евиденцију фреквенција додијељених на цијелој територији Босне и Херцеговине;
- j) **Међуповезивање** означава физичко и логичко повезивање јавних телекомуникацијских мрежа кориштено од стране једног или различитих предузећа, с циљем омогућавања корисницима једног предузећа да комуницирају са корисницима истог или неког другог предузећа, или приступају услугама које даје друго предузеће. Услуге могу пружати укључене стране или друге стране, које имају приступ мрежи. Међуповезивање је специфична врста приступа која се примјењује између јавних мрежних оператора;
- k) **Међународна телекомуникацијска услуга** означава телекомуникацијску услугу која се пружа између Босне и Херцеговине и било које друге земље;
- l) **Министарство** означава министарство, које је према Закону о Савјету министара надлежно за одговарајуће аспекте комуникација, који су у надлежности Босне и Херцеговине;
- m) **Прикључна тачка** мреже означава све физичке прикључке, са њиховим прикључним техничким спецификацијама, а који представљају дио те јавне телекомуникацијске мреже и неопходни су за приступ и ефикасну комуникацију путем те јавне телекомуникацијске мреже;
- n) **Мобилна телекомуникацијска услуга** означава услугу чије пружање се састоји, у потпуности или дјелимично, од успостављања радио комуникација за мобилног корисника, и при чему се користе, дјелимично или у потпуности, мобилни системи;
- o) **Јавна телекомуникацијска мрежа** означава телекомуникацијску мрежу која се у потпуности или углавном користи за пружање телекомуникацијских услуга;
- p) **Радио комуникација** означава сваки вид комуникације путем радио таласа;
- q) **Телекомуникацијска мрежа** означава преносне системе и у случајевима на које се то односи, опрему за комутирање и усмјеравање позива, те друга средства која омогућавају пренос сигнала путем жице, оптичких каблова, радијским, или било којим другим електромагнетним путем, укључујући али се не ограничавајући на сателитске мреже као и фиксне и мобилне земаљске мреже;
- r) **Оператори телекомуникација** означава јавна или приватна тијела, као и подружнице под њиховом контролом, којима је додијељена дозвола за успостављање јавне телекомуникацијске мреже односно пружање телекомуникацијских услуга;
- s) **Телекомуникацијске услуге** означава услуге које се обично пружају уз накнаду, а које се састоје у цјелини или углавном у преношењу сигнала на телекомуникацијским мрежама, укључујући, али се не ограничавајући на фиксну и мобилну мрежу као и мрежу за пренос података;
- t) **Корисник** означава физичко или правно лице које користи или захтијева телекомуникацијску

услугу.

Члан 3.

Надлежности институција Босне и Херцеговине у области комуникација

1. У циљу спровођења уставних одредби у области комуникација, Савјет министара је надлежан за креирање политике, а Агенција је надлежна за регулисање области комуникација.
2. Савјет министара је надлежан за:
  - a) израду и усвајање политике у складу са постојећим законима; и
  - b) одређивање заступања Босне и Херцеговине на међународним форумима у области комуникација.
3. Агенција је надлежна за:
  - a) регулисање емитерских и јавних телекомуникацијских мрежа и услуга, укључујући издавање дозвола, утврђивање цијена, међуповезивање и дефинисање основних услова за обезбјеђивање заједничких и међународних комуникацијских средстава; и
  - b) планирање, координисање и намјена радио фреквенцијског спектра;
4. Савјет министара и Агенција у складу са појединачним надлежностима дефинисаним овим законом, предузимају све разумне мјере за остварење слиједећих циљева:
  - a) промовисање праведне конкуренције у циљу остварења максималне добити за кориснике у смислу избора, цијене и квалитета;
  - b) да не постоји угрожавање или ограничења конкуренције у сектору комуникација у складу са секторским политикама Савјета министара;
  - c) подстицање ефикасног инвестирања у инфраструктуру и промовисање иновација;
  - d) заштита ауторских права и других права на интелектуалну својину, као и личних података и приватности;
  - e) обезбјеђење ефикасног кориштења и ефикасног управљања ресурсима радио фреквенција и бројева у складу са прописима из области радио комуникација и другим препорукама Међународне уније за телекомуникације, и са другим међународним споразумима чији је потписник Босна и Херцеговина.

Члан 4.

Регулаторни принципи емитовања и телекомуникација

1. Регулаторни принципи емитовања обухватају:
  - a) заштиту слободе изражавања и разноликости мишљења поштујући општеприхваћене стандарде понашања, недискриминације, праведности, тачности и непристрасности;
  - b) развој професионалних и одрживих комерцијалних и јавних емитера у намјери да се успостави одговарајућа равнотежа између њих;
  - c) одвојеност емитера од политичке контроле и манипулације, у циљу јачања демократских принципа и успостављања тржишне економије;
  - d) дозволе се додјељују на основу процедура којим се обезбјеђују одговарајући професионални стандарди програмских садржаја, техничког рада и финансирање;
  - e) оглашавање путем емитера уређује се у складу са најбољом европском праксом.

2. Регулаторни принципи телекомуникација обухватају:

- a) приступ јавним телекомуникацијским услугама за све кориснике, на транспарентној, објективној и недискриминаторској основи, које оператор телекомуникација може обезбиједити уз разумну добит;
- b) сваки корисник телекомуникацијских услуга путем те услуге има неограничен приступ било којем другом таквом кориснику;
- c) заштићени су интереси свих корисника телекомуникацијских услуга, у смислу доступности тих услуга, њихове квалитете и цијена;
- d) ниво квалитета у пружању телекомуникацијских услуга и телекомуникацијске опреме ће, што је прије могуће, бити компатибилан са општеприхваћеним стандардима у Европској унији;
- e) цијене телекомуникацијских услуга су транспарентне и недискриминаторске;
- f) под условом да испуњавају своје обавезе у пружању телекомуникацијских услуга, операторима телекомуникација је дозвољено дјеловање на нормалним, комерцијалним линијама;
- g) у складу са секторским политикама Савјета министара, подстиче се отворен приступ пружању телекомуникацијских услуга.

ИИ - ОПШЕ ОДРЕДБЕ ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Члан 5.

Инсталирање и рад

1. Инсталирање и рад јавних телекомуникацијских мрежа подлијеже процедури издавања дозвола у складу са чланом 10. овог закона. Телекомуникацијска опрема и мрежа намијењена за међуповезивање са јавним телекомуникацијским мрежама или за пружање телекомуникацијских услуга је у складу са признатим најсавременијим дизајном и функционалношћу по питању:
- a) безбједности рада мреже;
  - b) интегритета мреже;
  - c) међуоперативности услуга;
  - d) услова прикључења терминалне опреме.
2. У складу са најновијим достигнућима, Савјет Агенције може донијети детаљнија правила о безбједности кориштења мреже, интегритета мреже, међуоперативности услуга и услова прикључења терминалне опреме, те може да затражи од Агенције да проведе поступке провјере како би се очувао интегритет мрежа.

Члан 6.

Додјела привремених мрежних дозвола

1. Агенција може на захтјев, додијелити привремено одобрење за инсталирање и рад радио система и телекомуникацијске терминалне опреме у сврху техничког односно комерцијалног испитивања, под условом да нема запрека са техничке стране, посебно ако се не очекује појава сметњи са другом телекомуникацијском опремом. Свако такво одобрење може да се изда на рок од највише шест (6) мјесеци.
2. По истеку периода датог у ставу 1. овог члана, може се наставити са пружањем услуга једино у складу са одредбама овог закона.

ИИИ - ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ

Члан 7.

Пружање телекомуникацијских услуга

1. За пружање телекомуникацијских услуга путем мобилних и фиксних мрежа потребна је дозвола у складу са одредбама овог закона.
2. За пружање Интернет услуга потребна је дозвола до потпуне либерализације тржишта, како то прописује секторска политика Савјета министара.
3. Оператори телекомуникација морају да испуњавају слиједеће захтјеве:
  - a) да закључе писани уговор с корисницима;
  - b) да корисницима својих услуга бесплатно и на одговарајући начин учине доступним кратак и прегледан списак цијена;
  - c) да на захтјев Агенције у разумном року доставе податке о пословању, о мрежи и о саобраћају, укључујући и повјерљиве податке, ако их оператор телекомуникација води као повјерљиве.

Члан 8.

Функционисање и одржавање телекомуникацијских услуга

1. Оператори телекомуникација обезбјеђују исправно и несметано функционисање свог система и пружање телекомуникацијских услуга у складу с одредбама овога Закона.
2. Оператори телекомуникација одржавају свој систем у исправном стању, те правовремено предузимају мјере на отклањању сметњи и недостатака у свом систему.
3. Оператори телекомуникација без непотребног одгађања обавјештавају Агенцију о сваком значајном прекиду телекомуникацијских веза како то одреди Агенција.
4. Агенција може да донесе правило којим утврђује услове, стандарде квалитета, рокове и процедуре за пружање телекомуникацијских услуга.

Члан 9.

Обавезе оператора телекомуникација који пружају јавне говорне телефонске услуге

1. Оператори телекомуникација који пружају јавне говорне телефонске услуге:
  - a) Одржавају ажуриран именик претплатника;
  - b) Одржавају услугу давања информација из именика за претплатничке линије;
  - c) Обезбијеђују бесплатан приступ хитним службама;
  - d) На захтјев достављају, Агенцији бесплатно, а осталим пружаоцима уз одговарајућу наплату, именик претплатника у електронској форми или *он-лине* у сврху пружања информација или објављивања именика.
2. Претплатници имају право да одлуче да ли ће њихов број бити уврштен у базу података.

Члан 10.

Издавање дозвола

1. Захтјев за издавање дозволе упућује се Агенцији. Агенција издаје дозволу у року од два (2) мјесеца. У случајевима у којима треба примјенити поступак утврђивања конкурентности и селективности на основу поређења, Агенција може да продужи период потребан за процјену захтјева до четири (4) мјесеца да би обезбиједила да се поступак обави на правичан, разуман, отворен, недискриминаторан и транспарентан начин за све заинтересоване стране.

2. Дозвола се издаје:

- a) Уколико подносилац захтјева има неопходе техничке подобности, и
  - b) Не постоји разлог за сумњу да подносилац захтјева неће пружати дате услуге у складу са дозволом, нарочито у погледу обавеза везаних за квалитет услуга и понуду. Узимају се у обзир финансијска моћ подносиоца захтјева, његово искуство у сектору телекомуникација и сродним секторима, као и његово знање.
3. У случају да додјела права на употребу фреквенција или бројева мора да буде ограничена, Агенција уступа таква права на основу критерија за избор који морају бити објективни, недискриминаторски, транспарентни и пропорционални. У оквиру тих критерија за избор мора се придати одговарајући значај постизању циљева и регулаторних принципа из чланова 3. и 4. овог закона.
4. За потребе одлучивања о издавању дозволе, Агенција има право да захтијева све информације о подносиоцу захтјева.
5. Уколико Агенција донесе негативну одлуку, наводе се разлози за одбијање издавања дозволе, уз постојање права на жалбу против ове одлуке која се упућује Савјету Агенције.

Члан 11.

Пренос и измјене дозволе

1. Дозвола може бити пренесена у цјелини или дјелимично само уз сагласност Агенције. Агенција дефинише услове преноса дозволе.
2. Агенција може измијенити поједине одредбе дозволе прије њеног истека уколико су измјене неопходне да би се заштитио јавни интерес. Поред тога, дозвола мож да се измијени:
  - a) на захтјев, уколико испуњавање аранжмана из дозволе није више разумно због промјене околности, под условом да су интереси заштићени од стране Агенције и да се не угрожава праведна конкуренција;
  - b) на захтјев или на иницијативу Агенције уколико су неопходне измјене фреквенција додијељених за коришћење у дозволи у погледу техничких или законских услова у интересу ефикасног управљања фреквенцијама и праведне конкуренције.
3. Измјене услова дозволе врши се уз одговарајуће поштивање економских и оперативних интереса корисника дозволе. Овим се не оправдавају никакви захтјеви за накнаду.

ИВ - УНИВЕРЗАЛНЕ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ

Члан 12.

Универзалне телекомуникацијске услуге

1. Универзалне телекомуникацијске услуге су најмањи обим телекомуникацијских услуга који је доступан цијелој јавности по приступачној цијени на цијелој територији Босне и Херцеговине.
2. На приједлог Агенције Савјет министара дефинише обим универзалних телекомуникацијских услуга и, по потреби, финансијски механизам узимајући при томе у обзир стварне потребе грађана и економска и технолошка кретања на тржишту.
3. На приједлог Агенције, Савјет министара одређује оперatore телекомуникација надлежне за пружање универзалних телекомуникацијских услуга у циљу покривања цијеле територије Босне и Херцеговине поштујући принципе објективности, транспарентности, недискриминације и пропорционалности.
4. Агенција доноси правило којим одређује критерије квалитета за пружање универзалних телекомуникацијских услуга, и контролише његово поштивање.

В - КОНКУРЕНЦИЈА НА ТРЖИШТУ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Члан 13.

Опште одредбе

Савјет министара утврђује мјере у циљу потпуне либерализације у складу са политиком сектора телекомуникација.

Члан 14.

Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом

1. Сматра се да оператор телекомуникација има значајну тржишну снагу, ако, било индивидуално или заједно са другима, има положај који је једнак доминацији, односно положај економске моћи, која му у знатној мјери омогућава да ради независно од конкурената, клијената и крајњих корисника.
2. Агенција једном годишње врши анализу одговарајућег тржишта и објављује листу свих оператора телекомуникација који у одређеном географском подручју имају значајну тржишну снагу.

Члан 15.

Отворени приступ мрежи и интерфејси

1. У складу са принципима недискриминације, оператор телекомуникација са значајном тржишном снагом пружа конкурентима на тржишту услуге под компаративним околностима, једнаким условима и истог нивоа квалитета као услуге које користи за своје властите потребе или за потребе удружених партнерских фирми.
2. Оператор телекомуникација из става (1) овог члана не ограничава приступ мрежи осим из разлога који су од суштинског значаја, наиме:
  - a) сигурност рада мреже;
  - b) очување интегритета мреже;
  - c) међуоперативност услуга, у оправданим случајевима; и
  - d) одговарајућа заштита података.
3. Агенција може да донесе правила понашања, или да забрани одређена понашања оператора телекомуникација, која су у супротности са одредбама датим у ставу 1. овог члана, или да пониште уговоре и сматра их дјелимично или у потпуности неважећим, уколико дати оператор телекомуникација злоупотријеби своју значајну тржишну снагу. Прије предузимања такве мјере Агенција од датог оператора телекомуникација тражи да у одговарајућем року престане са оспораваном злоупотребом.
4. Злоупотребом се сматра случај када оператор телекомуникација са значајном тржишном снагом пружа себи или партнерским фирмама приступ услугама, које нуди интерно или услугама, које нуди на тржишту под повољнијим условима него што су услови под којима други конкуренти могу да користе такве услуге у склопу њихових услуга.
5. Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом нуде интерфејсе у складу са принципима отвореног приступа мрежи. На захтјев оператора, Агенција обезбјеђује доступност принципа отвореног приступа.
6. Агенција може бити овлаштена да обавезе операторе јавних телекомуникацијских мрежа са значајном тржишном снагом да пружају услуге међуповезивања по трошковно оријентисаним цијенама, уколико то сматра неопходним да би се остварили циљеви дати у ставу 4. члана 3. као и члану 4. овог закона.

Члан 16.

Обавеза преговарања

1. Сваки оператор јавне телекомуникацијске мреже је обавезан да на њихов захтјев понуди другим операторима међуповезивање. Све заинтересоване стране настоје да обезбиједи и унаприједи комуникацију између корисника различитих јавних телекомуникацијских мрежа.
2. Ако се не може постићи договор о међуповезивању између оператора јавних телекомуникацијских мрежа у року од шест седмица од пријема захтјева, свака страна укључена у међуповезивање може се обратити Агенцији за посредовање.
3. У случају из става 2. овога члана, Агенција ће у року од шест седмица или, изузетно, у року од највише десет седмица послје пријема захтјева саслушати учеснике међуповезивања и одлучити о начину и условима међуповезивања у складу са европском праксом, те донијети одлуку која замјењује уговор између учесника међуповезивања у дијелу у којем се не слажу.
4. Агенција има право да тражи од оператора телекомуникација са значајном тржишном снагом да израде листу стандардних понуда међуповезивања за своје мреже. Понуде се достављају Агенцији у писменој форми, а Агенција их објављује по потреби.

Члан 17.

Минимални број изнајмљених линија

Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом који пружају услуге изнајмљивања линија обавезани су, да на тржишту на којем доминирају, јавно истакну минималну понуду линија за изнајмљивање са уједначеним техничким карактеристикама у складу са одговарајућим директивама Европске уније. На захтјев оператора телекомуникација, Агенција пружа одговарајуће информације у вези са техничким карактеристикама линија.

Члан 18.

Приступ и међуповезивање јавних телекомуникацијских мрежа

1. Оператор телекомуникација са значајном тржишном снагом омогућава другим корисницима приступ својој јавној телекомуникацијској мрежи или развезаним дијеловима такве мреже. Обавеза која се односи на међуповезивање се не примјењује под условом да оператор телекомуникација поднесе доказ о томе да дата обавеза није одговарајућа у датом случају. Агенција у року од шест седмица доноси одлуку о оправданости тог непримјењивања као и о томе да ли су додатни технички или економски издаци за тражену услугу разумни са становишта посебних прописа о тржишној конкуренцији.
2. Приступ мрежи се даје путем прикључних тачака које су обично доступне на тржишту (општи приступ мрежи). Приступ се може такође дати путем посебних прикључака (посебан приступ мрежи) на захтјев корисника.
3. Споразуми о приступу мрежи и међуповезивању се заснивају на објективним критеријима, разумљиви су и обезбјеђују недискриминаторски и равноправан приступ телекомуникацијским мрежама оператора у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 19.

Обим међуповезивања

1. Основне услуге од којих се састоји међуповезивање су:
  - a) приступ новог оператора телекомуникација на мрежу оператора телекомуникација са значајном тржишном снагом путем програмираног избора мреже или бирањем селекционог броја у складу са планом нумерације;
  - b) обезбјеђење неопходних података о промету за релевантни прикључак оператору телекомуникација са којим је остварено међуповезивање;

- c) преспајање позива корисницима другог оператора са којим је остварено међуповезивање;
- d) обезбјеђење обрачунских података у одговарајућем облику за оператора са којим је остварено међуповезивање.

2. Агенција доноси правило са детаљним одредбама које се односе на међуповезивање. Агенција при томе узима у обзир заштиту дјелотворне тржишне конкуренције, одржавање досљедног квалитета услуга и усклађеност са обавезујућим међународним прописима. Поред тога, Агенција одређује минималан број развезаних елемената мреже који се нуде.

3. У случају спорова, Агенција одлучује о прикладности трошкова и техничкој изводљивости приступа мрежи и међуповезивања.

Члан 20.

Услови пословања и цијене

1. Оператори телекомуникација одређују услове пословања, описују услуге које нуде и прецизирају релевантне цијене. Услови пословања, опис услуга и цијене се достављају Агенцији и објављују у одговарајућем облику. Уколико је потребна сагласност, сходно ставовима 3. и 6. овог члана, телекомуникацијска услуга се не пружа док се не добије сагласност.

2. Промјене услова пословања објављују се у одговарајућем облику најмање мјесец дана прије ступања на снагу. Свака промјена садржаја уговора даје право другој уговорној страни да раскине уговор са оператором телекомуникација у року од четири (4) недјеље од објављивања промјене.

3. По питању услова пословања оператора телекомуникација са значајном тржишном снагом, Агенције даје сагласност за слиједеће телекомуникацијске услуге:

- a) говорна телефонска услуга путем фиксне или мобилне мреже; и
- b) изнајмљивање линија.

4. Ако оператор телекомуникација нема значајну тржишну снагу, услови пословања и знатније промјене тих услова предочавају се Агенцији прије почетка пружања услуга или дана ступања промјена на снагу. У случају услуга прецизираних у ставу 3а. овог члана, Агенција може да оспори услове пословања у року од осам недјеља, ако су у супротности са овим Законом или правилима донесеним на основу њега.

5. Ако је ради рјешења спора потребно да се измијене услови пословања, те измијене могу да се утврде уз сагласност Агенције.

6. Када су у питању цијене оператора телекомуникација са значајном тржишном снагом, Агенције даје сагласност за сљедеће телекомуникацијске услуге:

- a) говорна телефонска услуга путем фиксне или мобилне мреже; и
- b) изнајмљивање линија.

7. Ако оператор телекомуникација нема значајну тржишну снагу, Агенција се обавјештава о цијенама услуга како је утврђено у ставу 6. овог члана прије почетка њихове примјене. Цијене су уједначене унутар тарифног подручја.

8. За објављивање услова пословања и одређивања цијена оператора телекомуникација са значајном тржишном снагом, Агенција правилом утврђује оквирне услове укључујући и принципе структурисања цијена. Посебно се прецизира сљедеће: врста и садржај обавезе пружања услуга, основ на којем ће се вршити прорачун цијена, услови за интерфејсе, квалитет разних преносних путева, услови за коришћење, приступ мрежи и међуповезивање, те временска ограничења за стављање забране на субвенционирање, којим се омогућује увођење нових услуга и технологија.

Члан 21.

Структурно одвајање и засебно обрачунавање

1. Предузећима са значајном тржишном снагом на тржиштима, која нису телекомуникацијска или која уживају посебна или ексклузивна права у другим секторима, забрањено је неправедно субвенционирати цијене за своје телекомуникацијске услуге из подручја у којима имају посебна или искључива права. За одређивање нивоа цијена фирми са значајном тржишном снагом примјењује се принцип трошковне оријентисаности.
2. Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом на тржиштима која нису телекомуникацијска или који уживају посебна или ексклузивна права у другим секторима, раздвајају на адекватан начин своје пословне активности у сектору телекомуникација од других пословних активности у погледу организације и обрачуна, у циљу обезбјеђења транспарентности протока услуга и средстава између тих сектора у којима раде.
3. Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом на телекомуникацијском тржишту не смију вршити неправедно субвенционирање својих услуга.
4. Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом на телекомуникацијском тржишту воде одвојено, с једне стране своје активности везане за међуповезивање и, с друге стране, остале активности с циљем утврђивања свих елемената трошкова и прихода, са основом за њихов и детаљним методама приписивања које се користе у вези са дјелатношћу међуповезивања.
5. Агенција може да стави ван снаге услове из ставова 3. и 4. овог члана на неодређено вријеме али не дуже од три (3) године након ступања на снагу овог закона како би пружила могућност операторима телекомуникација да испуне ове услове.
6. Агенција, по службеној дужности или на захтјев учесника на тржишту, покреће поступак истраге, ако постоји оправдана сумња да су прекршене одредбе овог члана. У том циљу Агенција може прегледати књиге и евиденцију оператора телекомуникација о којем је ријеч, те захтијевати појединости о расподјели трошкова.

Члан 22.

Обрачунавање трошкова

1. Оператори телекомуникација са значајном тржишном снагом на телекомуникацијском тржишту воде систем за обрачунавање трошкова, који приписује трошкове и елементе трошкова свим услугама и елементима услуге и омогућава напредни финансијски преглед у складу са правилима Агенције и конкретним одредбама назначеним у дозволама. Агенција има право приступа информацијама у вези са обрачуном трошкова.
2. Агенција може ставити ван снаге услове из става 1. овог члана на неодређено вријеме али не дуже од три (3) године после ступања на снагу овог закона како би пружила могућност операторима телекомуникација да испуне ове услове.

ВИ - АДРЕСИРАЊЕ И НУМЕРАЦИЈА

Члан 23.

Дефиниције

Појмови употребљени у овом поглављу имају следеће значење:

- a) **Адреса** означава збир свих елемената адресирања за циљани избор комуникацијске везе;
- b) **Елементи адресирања** означавају знакове, слова, цифре и сигнале за циљани избор комуникацијских веза;
- c) **План адресирања** означава збир свих могућих комбинација елемената адресирања који се употребљавају за идентификацију лица, рачунарских процеса, машина, уређаја или телекомуникацијске

опреме укључене у телекомуникацијске процесе;

d) **Претходни одабир оператора** означава могућност да претплатници који то желе могу:

- да одаберу да одређене категорије комуникацијских услуга буду извршене од стране претходно одабраног оператора без потребе да се бира приступни позивни број или поштује нека друга процедура за усмјеравање позива; и

- да суспендују сваку претходно одабрану могућност за индивидуалне позиве на појединачној основи, бирајући приступни позивни број уз претходни договор са другим операторима телекомуникација;

e) **Одабир оператора** означава могућност да претплатници бирањем приступног позивног броја на појединачној основи могу изабрати одређене категорије телекомуникацијских услуга које ће извршити одабрани оператор;

f) **Бројеви** означавају низове цифара који служе за адресирање у телекомуникацијским мрежама;

g) **План нумерације** означава збир свих могућих комбинација елемената адресирања помоћу цифара ради идентификације лица, рачунарских процеса, машина, уређаја или телекомуникацијске опреме укључене у телекомуникацијске процесе;

h) **Преносивост броја** значи могућност за претплатнике који то траже да задрже свој број у фиксној телефонској мрежи на одређеној локацији независно од промјене оператора телекомуникација.

Члан 24.

Обим

1. Сврха адресирања је ефикасно структурисање и управљање адресним простором ради задовољења захтјева оператора телекомуникација на праведан и недискриминаторски начин.

2. Ради остварења циљева из става 1. овога члана, Агенција израђује планове адресирања и прописује услове за остварење права на додјелу и кориштење адреса.

Члан 25.

План нумерације

1. Приликом израде планова нумерације, Агенција узима у обзир међународне прописе, нарочито у погледу њихове структуре. Агенција предузима адекватне мјере ради обезбјеђења доступности адекватног броја адреса. У плановима нумерације се оставља простор, колико је технички изводљиво, за нове унутрашње и међународне услуге и за преносивост броја.

2. Структура плана нумерације и прописи који одређују намјену бројева гарантују једнаку могућност и једнак поступак за све операторе телекомуникација.

Члан 26.

Промјене планова нумерације

1. Агенција може да начини измјене планова нумерације ради спровођења међународних обавеза или препорука и да заштити адекватну доступност елемената адресирања у складу са посљедњим достигнутим нивоом. Води се рачуна о утицају на странке којих се то тиче, нарочито о директним и индиректним трошковима прилагођавања.

2. Оператори телекомуникација на које утичу такве промјене обавезни су да примијене потребне мјере на властити трошак.

3. Промјене плана нумерације у цјелини или дјелимично или промјене прописа који одређују намјену бројева ни у којем случају не оправдавају тражење одштете.

Члан 27.

Преносивост броја, избор оператора, претходни избор оператора

1. Агенција обезбјеђује предузимање потребних мјера за припрему увођења преносивости броја за телефонске бројеве у виду преносивости оператора мреже, тако да преносивост броја у Босни и Херцеговини буде доступна у складу са роком који одреди Савјет министара. Агенција прописује распоред и динамику увођења преносивости броја, узимајући у обзир распоред који се примјењује у Европској унији, тако да не представља препреку тржишној конкуренцији.
2. Планови нумерације се обликују на начин да омогуће корисницима телекомуникацијске мреже избор оператора на којег желе да се прикључе.
3. Савјет министара доноси одлуку о томе када ће ове услуге бити доступне.
4. На основу одлуке Савјета министара, Агенција доноси правило којим утврђује детаље.

Члан 28.

Управљање бројевима и додјела бројева

1. Агенција је надлежна за дјелотворно управљање плановима нумерације, нарочито за рационално кориштење и додјелу елемената за адресирање операторима телекомуникација.
2. Агенција по захтјеву додјељује елементе адресирања операторима телекомуникација на употребу. Додјела се врши у складу са принципима објективности, недискриминације и разумљивости, нарочито принципом једнаких могућности.

Члан 29.

Коришћење адреса

1. Елементи адресирања који се додијеле одређеном оператору телекомуникација не могу постати његова својина. Оператор телекомуникација има само право кориштења одређених елемената.
2. Агенција има право да прими све информације неопходне за управљање додијељеним елементима адресирања. Додјељивање адреса оператору телекомуникација подлијеже плаћању накнаде.

ВИИ - ОДРЕДБЕ О РАДИО ФРЕКВЕНТНОМ СПЕКТРУ

Члан 30.

Управљање фреквенцијама и План намјене фреквенција

1. Агенција у сарадњи са Савјетом министара управља фреквентним спектром у складу са међународним споразумима. Агенција предузима одговарајуће мјере у циљу обезбјеђења ефикасне и несметане употребе радио спектра Босне и Херцеговине.
2. Агенције усваја План намјене радио фреквентних обима, којим се дефинишу радио фреквенције или радио фреквентне обиме намјењене за индивидуалне радио-комуникације и индивидуалне групе корисника. План се објављује у одговарајућем облику.

Члан 31.

План коришћења фреквенција

1. Агенција припрема План коришћења фреквенција на основу Плана намјене фреквенција. План коришћења фреквенција садржи подјелу фреквентних обима на коришћење фреквенција и спецификације за коришћење тих фреквенција. План се објављује у одговарајућем облику.

Члан 32.

Коришћења радио фреквенција

1. Коришћење радио фреквенција подлијеже одобрењу Агенције. Додјела фреквенција ће бити недискриминаторска у складу са планом коришћења фреквенција и заснована на објективним критеријима успостављеним од стране Агенције. Агенција одлучује о захтјеву у року од шест (6) недјеља, осим у случају да посебне околности, као што је непотпуност документације, захтијевају дужи период.
2. Агенција додјељује фреквенције на коришћење уколико су:
  - a) предвиђене за коришћење у Плану коришћења фреквенција;
  - b) расположиве, и
  - c) компатибилне са другим коришћењима фреквенција.
3. Агенција правилном утврђује детаљне одредбе које се односе на коришћење фреквенција и додјелу фреквенција, укључујући захтјеве за додјелу.

ВИИИ - РАДИО И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКА ТЕРМИНАЛНА ОПРЕМА

Члан 33.

Радио и телекомуникацијска терминална опрема

1. Радио и телекомуникацијска терминална опрема мора да задовољава одредбе овог закона да би се могла слободно нудити на тржишту, слободно преносити и користити у Босни и Херцеговини, под условом да је исправно инсталирана и да се исправно одржава.
2. Одредбе овог дијела закона се не односе на:
  - a) Радио опрему само за пријем, која се намјерава користити искључиво за пријем звука и ТВ емитерских услуга;
  - b) Радио и телекомуникацијску терминалну опрему која је регулисана посебним прописима и намијењена је за употребу у цивилној авијацији, управљању зрачним прометом, и поморском транспорту;
  - c) Радио и телекомуникацијску терминалну опрему која се користи искључиво за потребе јавне безбједности и одбране.
3. Поред случајева наведених у ставу 2. овог члана, ова глава се такођер не односи на радио опрему коју састављају радио аматери, са изузетком опреме која се слободно продаје на тржишту. Збирка компонената намијењених за састављање од стране радио аматера ентузијаста и фабрички произведене радио опреме, коју радио аматери преправљају и користе, не сматра се опремом која се слободно продаје на тржишту.

Члан 34.

Основни захтјеви

1. Радио и телекомуникацијска терминална опрема мора да испуњава следеће основне захтјеве:
  - a) захтјеве о заштити здравља и безбједности корисника и било којих других лица; и
  - b) захтјеве који се тичу електромагнетске компатибилности.
2. Радио опрема се уграђује на такав начин да ефикасно користи радио фреквенцијски спектар за земаљске, свемирске и орбиталне радио комуникације и избјегава штетне утицаје.
3. Сматраће се да је сваки уређај који испуњава усклађене стандарде Европске уније у складу са ставовима 1. и 2. овог члана.

Члан 35.

Стављање у рад и право на прикључење

1. Сваки уређај који испуњава основне захтјеве из члана 34. и декларисан је у складу са важећим процедурама за процјену које су дате у релевантним европским директивама и посједује ЦЕ ознаку усклађености, може се да се пусти у рад у намијењену сврху.
2. Сваки уређај који не задовољава захтјеве из става 1. овог члана пролази процедуру оцјене усклађености, коју проводи домаће тијело за процјену усклађености. Агенција, уз консултације са Савјетом министара, дефинише начин атестирања опреме, критерије које домаћа верификована тијела морају испуњавати.
3. Независно одстава 1. овог члана, Агенција може ограничити стављање у рад радио опреме из разлога који се односе на ефективну и одговарајућу употребу радио спектра, избегавање штетних сметњи или питања јавног здравља.
4. Оператори не могу одбити да прикључе телекомуникацијску терминалну опрему на одговарајуће интерфејсе из техничких разлога уколико опрема задовољава захтјеве из овог закона.
5. Ако радио и телекомуникацијска терминална опрема, која испуњава захтјеве из овог закона, проузрокује озбиљне штете на мрежи, штетне радио сметње или штете раду мреже, оператор јавне телекомуникацијске мреже може бити овлашћен да одбије прикључење, да искључи такав уређај или да га повуче из употребе. Оператор телекомуникација одмах обавјештава корисника и Агенцију о таквим мјерама. Агенција је овлаштена да потврди или одбаци такве мјере.
6. Агенција је овлаштена да предузме све мјере да би спријечила прикључак на јавну телекомуникацијску мрежу сваког уређаја који не испуњава захтјеве из овог закона.

ИЦ - РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ

Члан 36.

Агенција

1. Агенција је функционално независна и непрофитна институција са статусом правног лица према законима Босне и Херцеговине. Агенција обавља своје дужности у складу са циљевима и регулаторним принципима, који су наведени у члановима 3. и 4. овог закона, као и у складу са секторским политикама Савјета министара. У обављању својих дужности, Агенција дјелује у складу са принципима објективности, транспарентности и недискриминације. Чланови тијела Агенције, њени службеници и запослени дјелују у интересу Босне и Херцеговине и њених грађана у цјелини.
2. Тијела Агенције су Савјет Агенције и генерални директор чије су дужности неведене у члановима 39. и 40. овог закона.
3. Ни Савјет министара ни министри као ни неко друго лице, се ни на који начин не мијешају у доношење одлука Агенције у појединачним случајевима.

Члан 37.

Дужности Агенције

1. Сходно одредбама овог закона, дужности Агенције су:
  - a) проглашавање правила у области емитовања и телекомуникација и обезбјеђење поштивања истих;
  - b) издавање дозвола емитерима и операторима телекомуникација у складу са одредбама овог закона, и праћење поштивања услова издатих дозвола;
  - c) планирање, управљање, намјена и додјела фреквенцијског спектра, праћење његовог коришћења као и одржавање и објављивање плана коришћења фреквенцијског спектра за цијелу територију Босне и

Херцеговине;

- d) постављање захтјева за објављивањем и достављањем информација, које су потребне за прописно вршење регулаторних обавеза;
- e) примјена техничких стандарда и стандарда квалитета, на примјер да би се обезбиједи међусобна повезаност и функционалност јавних телекомуникацијских мрежа и услуга;
- f) утврђивање и одржавање система техничких накнада за издавање дозвола како у области емитовања тако и у области телекомуникација;
- g) остале дужности које јој се додијеле у складу са овим законом или од стране Савјета министара.

Члан 38.

Процедуре за доношење правила Агенције

1. Прије доношења правила предвиђених овим Законом, Агенција:
  - a) објављује нацрт правила;
  - b) омогућава најмање четрнаест (14) дана за подношење коментара; и
  - c) посвећује дужну пажњу сваком коментару који се тиче објављеног нацрта правила.
2. Правила Агенције ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Босне и Херцеговине.

Члан 39.

Савјет Агенције

1. Агенција има Савјет, који води Агенцију у погледу стратешких питања имплементације закона, те врши консултације са генералним директором и прима од њега извјештаје. Савјет Агенције усваја кодекс рада и правила за емитовање и телекомуникације. Осим тога, Савјет Агенције има функцију апелационог тијела за одлуке које доноси генерални директор.
2. Савјет Агенције се састоји од седам (7) чланова које предлаже Савјет министара, на основу листе кандидата коју је утврдио Савјет Агенције, која ће садржавати двоструко више кандидата од расположивих мјеста, а именује их Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине. Парламентарна скупштина прихвата или одбацује предложене кандидате у року од тридесет (30) дана након подношења приједлога. Уколико Парламентарна скупштина одбаци приједлог, Савјет министара предлаже друго лице са листе кандидата коју је утврдио Савјет Агенције и подноси тај приједлог Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Чланови Савјета Агенције се именују на основу својих личних способности као појединци који имају правно, економско, техничко или друго релевантно искуство и стручњаци су у области телекомуникација односно емитовања, на период од четири (4) године и могу бити поново именовани на само још један мандат. Чланови бирају предсједавајућег и потпредсједавајућег из својих редова. Савјет Агенције се састаје најмање четири пута годишње. Генерални директор подноси извјештај Савјету Агенције о стратешким питањима имплементације. Генерални директор присуствује свим састанцима Савјета Агенције без права гласа.
3. Званичници на законодавним или извршним функцијама на сваком нивоу власти, или чланови тијела политичких странака се не могу кандидовати за чланство у Савјет Агенције.
4. Чланови Савјета Агенције морају да пријаве сваки интерес који имају у односу на оператора телекомуникација или емитера и изузимају се у случајевима који представљају сукоб интереса.

Члан 40.

Генерални директор

1. Агенцијом руководи генерални директор кога предлаже Савјет Агенције, а потврђује Савјет министара у року од тридесет (30) дана након подношења приједлога. Генерални директор је одговоран за све регулаторне функције Агенције. Поред тога, генерални директор је одговоран за све административне послове Агенције, укључујући али не ограничавајући се на, имплементацију овог закона и других релевантних закона, за сва кадровска питања Агенције, као и за успостављање правила о интерним процедурама. Мандат генералног директора је четири (4) године и може да буде поново именован на само још један мандат.

2. Приједлог за именовање генералног директора ће успједити након јавног конкурса који се објављује у службеном гласнику са роком за подношење пријаве од најмање 4 седмице. Пријављени кандидати морају имати релевантно искуство у области телекомуникација односно емитовања и потврђене руководне способности.

3. Званичници на законодавним или извршним функцијама на сваком нивоу власти, или чланови тијела политичких странака се не могу предложити за генералног директора.

4. Генерални директор нема никакве финансијске односе са оператором телекомуникација или емитером.

Члан 41.

Доношење одлука Савјета Агенције

1. Све одлуке Савјета Агенције доносе се консензусом кад год је то могуће. У случају да се не може постићи консензус, Савјет Агенције доноси одлуку по том питању простом већином гласова, под условом да је присутно најмање четири члана који гласају. У случају једнаког броја гласова, одлучујући глас даје председавајући састанка.

Члан 42.

Смјењивање чланова Савјета Агенције и генералног директора

1. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине има искључиво овлашћење за смјењивање чланова Савјета Агенције прије истека њиховог мандата. Савјет министара има искључиво овлашћење да смијени генералног директора прије истека његовог мандата. До ранијег престанка мандата може доћи под одређеним околностима које су утврђене у даљем тексту:

a) У случају болести која генералног директора или чланове Савјета Агенције чини неспособним за обављање дужности;

b) У случају проглашења кривим за кривично дјело које се кажњава затвором;

c) У случају да код генералног директора или члана Савјета Агенције постоји сукоб интереса, како је дефинисано Етичким кодексом Агенције, укључујући и случај када је члан његовог домаћинства власник, дионичар или члан одбора или надзорних одбора или других релевантних управних тијела, директор или председник или руководно лице било којег корисника дозволе или предузећа које сарађује са било којим корисником дозволе;

d) У случају оставке;

e) У случају неиспуњавања дужности чланова Савјета Агенције што се одражава у неучествовању у раду три (3) или више узастопних састанака; или

f) У случају пропуста генералног директора да извршава своје дужности сходно овом закону, интерним правилима Агенције или уговору о раду;

g) У случају кршења Етичког кодекса Агенције.

2. Етички кодекс доноси Савјет Агенције.

Члан 43.

Одредбе које се односе на особље Агенције

1. Особље Агенције, како је то утврђено у ставу 2. овог члана, су државни службеници у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине (Закон о државној служби), који се примјењује осим у случајевима предвиђеним у сљедећим ставовима.
2. Агенција запошљава службенике и запосленике који су потребни за ефикасно вршење њених функција у складу са овим Законом. Агенција обезбјеђује да се запошљавање врши на основу професионалних квалификација и способности. Умјесто према глави ИИИ Закона о државној служби, Савјет Агенције одлучује која мјеста спадају под одредбе Закона о државној служби, како је измијењено овим законом. То одлучивање ће бити у складу са општим принципима Закона о државној служби.
3. Уколико постоји упражњено радно мјесто у склопу Агенције, Агенција може да у хитним случајевима именује замјену на привременој основи док Агенција за државну службу не заврши прописану процедуру запошљавања.
4. Савјет Агенције одлуком утврђује платну основицу за обрачун плата особља Агенције, различите платне категорије, према којима ће особље бити категорисано, као и свих дозвољених додатака на плату. Приликом утврђивања категорија плата, Савјет Агенције узима у обзир способност и искуство неопходно за извршавање дужности, као и циљ да се на дугорочном плану ускладе плате са платном основицом у државној служби институција Босне и Херцеговине. Стога се одредбе главе В Закона о државној служби не примјењују.

Члан 44.

Финансијска питања

1. Буџет Агенције се директно веже за секторске политике Савјета министара. Генерални директор подноси Савјету министара Босне и Херцеговине на одобрење приједлог буџета за сваку фискалну годину, који претходно усваја Савјет Агенције. Док Савјет министара не одобри или измијени буџет, Агенција ради са буџетом који је усвојио Савјет Агенције. Агенција се финансира из сљедећих извора:
  - a) редовне техничке накнаде за дозволе за регулирање и надзор оператора телекомуникација и емитера; и
  - b) бесповратних зајмова или донације које Агенција прими, под условом да су у складу са општим принципима закона. Када су бесповратни зајмови или донације дати за извршавање конкретних задатака или пројеката у јавном интересу, они се евидентирају одвојено у одобреном буџету и не укључују се у њега.
2. Средства које прими Агенција се користе у складу са буџетом Агенције, по налогу генералног директора.
3. Новчане казне које наплати Агенција у остваривању свог права да примјени извршне мјере, као и доприноси фактурисани према налогу Савјета министара дозначавају се Савјету министара у циљу њиховог укључивања у буџет институција Босне и Херцеговине.
4. Располагање средствима Агенције подлијеже ревизији коју врши Главна институција за ревизију, а поред тога и независни ревизор врши ревизију сваке године.
5. Агенција припрема годишњи извјештај о финансијама и активностима и подноси га Савјету министара. Савјет министара разматра годишњи извјештај Агенције и објављује га најкасније четири (4) мјесеца по завршетку фискалне године.

Ц - ПРОЦЕСНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Тужбе

1. Без обзира на надлежност редовних судова, корисници или заинтересоване стране могу Агенцији достављати тужбе, нарочито оне које се односе на квалитет услуга, а које нису на задовољавајући начин ријешене са оператором телекомуникација. Агенција настоји ријешити тужбе у разумном року. Све заинтересоване стране сарађују у овом поступку, те подносе Агенцији све податке и документацију неопходну за процјену ситуације. Агенција може прецизирати врсте тужби које ће рјешавати и метод који ће користити.

Члан 46.

Извршне мјере

1. У циљу осигурања поштивања кодекса рада и правила, Агенција има извршна овлаштења у складу са европском регулаторном праксом.
2. У случају да нека телекомуникацијска или емитерска мрежа ради без дозволе или пружа услуге без дозволе, Агенција је овлаштена да подузме све потребне кораке у циљу обуставе таквог рада.
3. Агенција је овлашћена да примјењује извршне мјере сразмјерно прекршајима како слиједи:
  - a) усмена или писмена упозорења;
  - b) инспекцијски преглед средстава за које је издата дозвола;
  - c) конкретан захтјев за предузимање одређене радње или обуставу, који се мора испоштовати у оквиру задатог рока;
  - d) износ одређене новчане казне не смије бити виши од КМ 150.000 у случају намјерне повреде или повреде из нехата појединих одредби Закона или услова који се наводе у издатој дозволи или кодексима рада и правилима Агенције. Износ изречене новчане казне је сразмјеран тежини прекршаја и, тамо гдје је примјењиво, бруто финансијском приходу оствареном на основу прекршаја. У случају да се повреде понове, изречена новчана казна не смије бити већа од 300.000 КМ. Агенција израђује преглед повреда и одговарајућих казни, који усваја Савјет министара;
  - e) наредба за обуставу емитовања или пружања јавних телекомуникацијских услуга на период не дужи од три (3) мјесеца;
  - f) одузимање дозволе.
4. На захтјев Агенције, све институције за имплементацију закона у Босни и Херцеговини пружају помоћ у извршењу одлука Агенције.

Члан 47.

Жалбе

1. При одлучивању о жалбама против одлука генералног директора, Савјет Агенције ради према Закону о управном поступку Босне и Херцеговине и у цјелини преиспитује одлуке против којих је поднесена жалба.
2. Жалба против одлуке генералног директора не одлаже извршење.
3. Одлуке Савјета Агенције су коначне и обавезујуће у управном поступку. Судско преиспитивање одлуке може се покренути пред Судом Босне и Херцеговине.

ЏИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Континуитет

1. Правила Агенције која су донесена прије ступања на снагу овог закона остају на снази и важећа.

Члан 49.

Прелазни мандат Одбора за имплементацију

1. Поред Савјета Агенције и генералног директора, Агенција има и Одбор за имплементацију до 31. децембра 2004. године, када Одбор за имплементацију престаје постојати као тијело Агенције, а његову улогу и функције од тог тренутка обављају се унутар овлашћења генералног директора. Одбор за имплементацију има шест (6) чланова.
2. Одбор за имплементацију је овлашћен да рјешава све предмете који се тичу повреда услова за издавање дозвола и правила које је донијела Агенција, као и да донесе одлуку о одговарајућим правним лијековима и санкцијама. Против тих одлука може се поднијети жалба Савјету Агенције које поступа у складу са ставом 1. члана 47. овог закона. Жалба против одлуке Одбора за имплементацију не одлаже извршење.
3. Све одлуке Одбора за имплементацију доносе се консензусом кад год је то могуће. У случају да се не може постићи консензус, Одбор за имплементацију доноси одлуку по том питању простом већином гласова, под условом да је присутно најмање четири члана који гласају. У случају једнаког броја гласова, одлучујући глас даје предсједавајући састанка.
4. Чланови Одбора за имплементацију морају пријавити сваки интерес који имају у односу на оператора телекомуникација или емитера и изузимају се у случајевима који представљају сукоб интереса.

Члан 50.

Ступање на снагу и објављивање

1. Овај Закон ступа на снагу осам (8) дана послје објављивања у Службеном гласнику Босне и Херцеговине. Овај Закон се објављује и у Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине и Службеном гласнику Републике Српске.
2. Овај Закон у потпуности замјењује Закон о телекомуникацијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ бр. 10/99 од 29. јуна 1999.).